

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8565-8566/2558

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ ร้อยตำรวจตรีประกอบ คลี่สุข กับพวกโจทก์ร่วม นาย วิสุข เสริมสวัสดิ์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 158, ป.วิ.อ. มาตรา 216, ป.อ. มาตรา 59, ป.อ. มาตรา 83, ป.พ.พ. มาตรา 68, ป.พ.พ. มาตรา 72, ป.พ.พ. มาตรา 806, ป.พ.พ. มาตรา 1167, ป.อ. มาตรา 291, ป.อ. มาตรา 225, ป.อ. มาตรา 300, ป.อ. มาตรา 390, พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16/1, พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16/3, พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 27, พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 28/1, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 29, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.วิ.อ. มาตรา 15

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยที่ 6 จะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด แต่เมื่อจำเลยที่ 6 มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการจัดระบบแสง สี เสียง ภาพ ประกอบการแสดง เวทีการแสดงต่าง ๆ การที่จำเลยที่ 7 ซึ่งเป็นการการผู้มียอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 6 รับจ้างติดตั้งดอกไม้เพลิงในการทำฉากเอฟเฟกต์ในร้านเกิดเหตุตามขอบแห่งวัตถุประสงค์ ย่อมต้องถือว่าเป็นการกระทำของจำเลยที่ 6 เมื่อการกระทำของจำเลยที่ 7 เป็นความผิดอาญา แม้จะเป็นการกระทำโดยประมาท จำเลยที่ 6 ก็ต้องรับโทษทางอาญาด้วยเช่นกัน จำเลยที่ 1 แก้อีกว่า โจทก์บรรยายฟ้องในส่วนของจำเลยที่ 1 ขัดแย้งกัน เป็นไปไม่ได้เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 158 จึงมีปัญหาคำฟ้องที่ต้องวินิจฉัยตามคำแก้ฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ 1 ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 158 หรือไม่ การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า บริษัท ว. เป็นนิติบุคคล มี ส. เป็นกรรมการผู้แทนนิติบุคคลตามกฎหมาย และมีจำเลยที่ 1 เป็นผู้บริหารดำเนินการตามความเป็นจริง เท่ากับโจทก์ยืนยันว่าบริษัทได้cheid ส. ออกแสดงเป็นผู้แทนของตน แม้จำเลยที่ 1 จะไม่ได้มีชื่อเป็นผู้แทนตามหนังสือรับรองแต่ก็เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทโดยผ่านทาง ส. นั้นเอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1167 ที่กำหนดให้ ความเกี่ยวพันในระหว่างกรรมการและบริษัทและบุคคลภายนอกนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน คำฟ้องโจทก์จึงไม่ขัดแย้งกันหรือเป็นไปไม่ได้ตั้ง คำแก้ฎีกาของจำเลยที่ 1 หากแต่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 158 แล้ว

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ เดิมศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษารวมกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3483/2554 ของศาลชั้นต้น แต่คดีดังกล่าวยุติแล้ว คงขึ้นมาสู่ศาลฎีกาเฉพาะคดีสองสำนวนนี้ โดยยังคงให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ 1 และเรียกจำเลยทั้งสองในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ 6 และที่ 7 ตามศาลชั้นต้น โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 225, 300, 390 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16/1, 16/3, 27, 28/1 จำเลยที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 ให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณาผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตโดยให้เรียกว่าโจทก์ร่วมที่ 1 ถึงที่ 57 ตามลำดับต่อมาโจทก์ร่วมที่ 1 ที่ 9 ที่ 19 ที่ 31 และที่ 45 ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต โจทก์ร่วมที่ 4 และที่ 5 ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 กับพวก ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ร่วมที่ 4 และที่ 5 จำนวน 8,010,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 6 ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 ร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ร่วมที่ 6 จำนวน 8,010,000 บาท โจทก์ร่วม

ที่ 7 และที่ 8 ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 กับพวกร่วมกันชำระเงินแก่โจทก์ร่วมที่ 7 และที่ 8 จำนวน 6,130,000 บาท จำเลยที่ 1 ให้การ ขอให้ยกคำร้อง จำเลยที่ 6 และที่ 7 ให้การ ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 300 จำเลยที่ 6 และที่ 7 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 225, 291, 300 การกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ให้จำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 7 คนละ 3 ปี ให้ปรับจำเลยที่ 6 จำนวน 20,000 บาท หากจำเลยที่ 6 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ข้อหาอื่นนอกจากนี้และคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 ในส่วนของจำเลยที่ 1 ให้ยก กับให้จำเลยที่ 6 และที่ 7 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมที่ 4 และที่ 5 เป็นเงิน 1,540,000 บาท ให้แก่โจทก์ร่วมที่ 6 เป็นเงิน 1,540,000 บาท ให้แก่โจทก์ร่วมที่ 7 และที่ 8 เป็นเงิน 2,040,000 บาท โจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 6 และที่ 7 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 ทุกข้อหา นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ จำเลยที่ 6 และที่ 7 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยที่ 6 และที่ 7 ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 6 และที่ 7 ว่า จำเลยที่ 6 และที่ 7 กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 225, 291, 300 ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่ ศาลฎีกาตรวจดูภาพวิดีโอจากแผ่นดีวีดี ปรากฏว่าหลังจากวงเบิร์นแสดงดนตรีในช่วงแรกนานประมาณ 13 นาที มีพิธีกรมายืนหน้าเวที 2 คน มีเสียงพูดของพิธีกรคนหนึ่งว่าเหลือเวลาแค่เพียง 10 นาที ก็จะนับถอยหลังกัน ภาพของพิธีการปรากฏอยู่เกือบ 1 นาที กล้องหยุดถ่าย แล้วภาพเปลี่ยนไปเป็นการแสดงดนตรีของวงเบิร์นอีกครั้งหนึ่ง ยังมีการจุดไฟเย็นที่หน้าเวทีปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง การแสดงดนตรีดำเนินมาถึงประมาณก่อนนาทีที่ 42 จำเลยที่ 5 ซึ่งอยู่ในชุดเสื้อเชิ้ตแขนยาวพับแขนผูกผ้าพันคอปล่อยชายเสื้อออกมาข้างนอก กำลังร้องเพลง "อิตส์มายไลฟ์ (It's my life)" ดังคำเบิกความของนางสาวฐิติมาพร พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งนั่งดูอยู่ที่ชั้นลอยของร้านเกิดเหตุ หลังจากจบเพลง ประมาณเกือบนาทีที่ 42 เริ่มจะเข้าสู่เพลง "อะโบเดเบย์" ดังคำเบิกความของนางสาวฐิติมาพร ในทันใดที่นักร้องคนใหม่ซึ่งอยู่ในชุดเสื้อยืดแขนสั้นสีขาวทับเสื้อแขนยาวกำวมุ่นตัวออกมายืนที่หน้ากลองชุด ดอกไม้เพลิงที่ติดตั้งอยู่ตรงหน้ากลองชุดก็ถูกจุดขึ้นพร้อมกันทุกกระบอกมีลำแสงและเม็ดไฟพุ่งขึ้นด้านบนด้านหลังของนักร้องคนนี้ เว้นแต่ดอกไม้เพลิงกระบอกที่อยู่ตรงกลางระหว่างดอกไม้เพลิง 7 กระบอก ปล่อยลำแสงลงสู่พื้นเวที มีเสียงพูดขึ้นว่า "ใครจุดกลับหัววะ" แล้วมีจำเลยที่ 5 มือถือไมโครโฟนก้าวออกมาใช้เท้าเหยียบไฟที่พื้นเวที จากนั้นร่วมร้องเพลงเดียวกันนี้ด้วย ประมาณเกือบนาทีที่ 44 เริ่มมีสะเก็ดไฟร่วงลงมาตรงเวที นักดนตรีที่นั่งตีกลองแหงนหน้าขึ้นไปมองแล้วลุกออกไป สะเก็ดไฟเริ่มตกลงมามากขึ้นแล้วกลายเป็นลูกไฟใหญ่จนเกิดเพลิงไหม้ที่เวทีเต็มหน้าจอภาพ ภาพเหตุการณ์จากแผ่นดีวีดี ดังกล่าวมา แม้มักกล้องถ่ายวิดีโอจะไม่ได้จับภาพไปที่จำเลยที่ 5 ตลอดเวลา แต่ก็ปรากฏภาพจำเลยที่ 5 อย่างต่อเนื่อง ที่จำเลยที่ 6 และที่ 7 ฎีกาว่า จำเลยที่ 5 เป็นผู้ทำให้เกิดเพลิงไหม้ โดยอ้างอิงคำเบิกความของนางสาวเบญจรัตน์ พยานโจทก์และโจทก์ร่วมนั้น ตามคำเบิกความของนางสาวเบญจรัตน์ปรากฏว่า ระหว่างร้องเพลง "อิตส์มายไลฟ์" จำเลยที่ 5 เดินถือพลุที่เป็นวัตถุรูปทรงกระบอกมีสายชนวนอยู่ที่ก้นไปวางที่พื้นเวทีหน้ากลองชุด แล้วกลับมาร้องเพลงจนจบคำร้อง แต่ยังไม่สิ้นเสียงดนตรี จำเลยที่ 5 ก็เดินกลับมาใช้

ไฟแช็กจุดชนวน จากนั้นเมื่อเพลง "อะโบเดเบย์" เริ่มขึ้นพลุกพุ่งขึ้น เห็นว่า ตามภาพถ่ายที่นางสาวเบญจรัตน์ระบุว่าบุคคลในภาพเป็นตนเองนั้น ตรงกับภาพวิดีโอจากแผ่นวีดี ประมาณนาที่ที่ 37 ที่ระหว่างร้องเพลงจำเลยที่ 5 ก้าวขึ้นไปบนขอบเวทีฝั่งซ้าย เดินไปทางข้างเวที 3 ก้าว ทักทายกับแขกผู้มาเที่ยวที่เป็นชาย 3 คน โดยนางสาวเบญจรัตน์ยืนอยู่ถัดไปตามที่ปรากฏในภาพถ่ายดังกล่าว หลังจากนั้นจำเลยที่ 5 ก็หันหลังเดินกลับมาแล้วกระโดดลงมาร้องเพลงต่อ ตรงตำแหน่งที่นางสาวเบญจรัตน์ยืนอยู่จึงยากที่จะสังเกตเห็นกลองชุดที่อยู่ลึกเข้าไปจากด้านหน้าเวทีได้อย่างถนัดชัดเจน หลังจากนั้นประมาณไม่เกิน 2 นาที เมื่อจำเลยที่ 5 ร้องเพลง "อิตส์มายไลฟ์" ต่อมา จึงไม่น่าเชื่อว่านางสาวเบญจรัตน์จะสามารถมองเห็นสายชนวนที่อยู่ใกล้วัตถุรูปทรงกระบอกได้ ประกอบกับขณะที่จำเลยที่ 5 ร้องจบคำร้อง แต่ยังไม่สิ้นเสียงดนตรี แสงไฟที่หน้าเวทีถูกหริ่งเป็นแสงสลับๆ จำเลยที่ 5 เดินออกไปจากพื้นที่ตรงหน้ากลองชุด โดยมีนักร้องอีกคนหนึ่งสวมหมวกซึ่งร่วมร้องเพลง "อิตส์มายไลฟ์" กับจำเลยที่ 5 ด้วย เดินตามไป ก็เป็นจังหวะเดียวกันกับที่นักร้องซึ่งอยู่ในชุดเสื้อยืดแขนสั้นสีขาวทับเสื้อแขนยาวกำลังจะก้าวสวนออกมาพร้อมกับมีเสียงพูดว่า "ร้องกันต่อดีกว่า" เมื่อเพลง "อะโบเดเบย์" เริ่มขึ้นในขณะที่นักร้องคนนี้อยู่ตรงหน้ากลองชุด ดอกไม้เพลิงที่ติดตั้งอยู่หน้ากลองชุดก็ถูกจุดขึ้นพร้อมกันแทบจะทันที การที่จำเลยที่ 5 วางพลูที่พื้นเวทีหน้ากลองชุดดังกล่าวจึงเป็นความของนางสาวเบญจรัตน์ เมื่อจะใช้ไฟแช็ก จุดชนวนก็ต้องก้มลงจุด จึงยากที่จะเป็นไปได้ในสถานการณ์เช่นที่ว่ามานี้ ด้วยเหตุนี้คำเบิกความของนางสาวเบญจรัตน์จึงไม่น่าหนักให้เชื่อถือรับฟัง ในทางกลับกัน ตามคำเบิกความของนายเมธาพัฒน์ช่างถ่ายภาพวิดีโอของร้านเกิดเหตุปรากฏต่อไปว่าหลังจากลำแสงพุ่งขึ้นจากการทำเอฟเฟกต์ ซึ่งเป็นการทำเอฟเฟกต์ที่แรงและสูงกว่าครั้งก่อนๆ ที่เคยจัดมา สังเกตเห็นมีไฟติดตรงส่วนโค้งของซุ้มเหนือเวที โดยซุ้มมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงแหวน 3 วง ซ้อนกันอยู่ มีเสาของซุ้มอยู่ที่ด้านข้างของเวทีแต่ละข้าง ตามภาพถ่าย จากนั้นมีสะเก็ดไฟร่วงลงมาที่เวทีจนเกิดเพลิงไหม้ขึ้น และตามคำเบิกความของนายสุรพงษ์ พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นแขกที่มาเที่ยวในร้านเกิดเหตุ ปรากฏว่าสังเกตเห็นประกายไฟหลากสีจากการทำเอฟเฟกต์ที่อยู่หลังนักร้องหน้ากลองชุดพุ่งขึ้นสูงประมาณ 4 ถึง 5 เมตร หลังจากนั้นนักร้องร้องเพลง "อะโบเดเบย์" ได้ประมาณครึ่งเพลง เริ่มมีสะเก็ดไฟร่วงลงมาจากเพดานของซุ้มเหนือเวทีตามภาพถ่าย จากนั้นมีวัสดุติดไฟร่วงตามมา เมื่อมองขึ้นไปเห็นไฟเริ่มลุกลามที่ซุ้มตามภาพถ่าย โดยเป็นจุดต้นเพลิงดังที่พันตำรวจโทประวิทย์ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ เบิกความว่า จุดต้นเพลิงเกิดภายในอาคารของร้านเกิดเหตุตรงเพดานของซุ้มเหนือเวทีตามภาพถ่ายที่ 151 แผ่นที่ 89 อันเป็นภาพเดียวกันกับภาพถ่าย ซึ่งพันตำรวจโทประวิทย์ได้มาจากญาติของผู้ตายรายหนึ่งหลังจากมีการพบล้องดิจิตอลในที่เกิดเหตุแล้วให้ญาติของผู้ตายรับคืนไป ดังนั้น เหตุเพลิงไหม้จึงเกิดจากดอกไม้เพลิงของจำเลยที่ 7 ที่ติดตั้งอยู่ที่หน้ากลองชุดดังที่ศาลล่างทั้งสองได้วินิจฉัยไว้โดยละเอียดแล้วว่าจำเลยที่ 7 กระทำโดยประมาท ศาลฎีกาไม่กล่าวซ้ำอีก ข้อที่การทำเอฟเฟกต์ของจำเลยที่ 7 ในที่อื่นๆ และเคยทำในร้านเกิดเหตุมาก่อนซึ่งใช้วัสดุและอุปกรณ์อย่างเดียวกันไม่เคยทำให้เกิดเพลิงไหม้นั้นไม่ใช่ข้อแก้ตัวที่จะทำให้จำเลยที่ 7 พ้นผิดได้ จำเลยที่ 7 มีความผิดตามที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษมา ส่วนจำเลยที่ 6 แม้จะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ไม่มีสภาพบุคคลเหมือนบุคคลธรรมดาก็ตาม แต่เมื่อจำเลยที่ 6 มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการจัดระบบแสง สี เสียง ภาพ ประกอบการแสดง... เวทีการแสดงต่างๆ ... ตามวัตถุประสงค์ท้ายหนังสือรับรอง การที่จำเลยที่ 7 ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 6 รับจ้างติดตั้งดอกไม้เพลิงในการทำฉากเอฟเฟกต์ในร้านเกิดเหตุตามขอบแห่ง

วัตถุประสงค์ ย่อมต้องถือว่าเป็นการกระทำของจำเลยที่ 6 เมื่อการกระทำของจำเลยที่ 7 เป็นความผิดอาญา แม้จะเป็นการกระทำโดยประมาท จำเลยที่ 6 ก็ต้องรับโทษทางอาญาด้วยเช่นกัน จำเลยที่ 6 และที่ 7 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 225, 291, 300 ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 6 และที่ 7 ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 300 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 1 เป็นผู้เริ่มก่อการผู้ขอจดทะเบียนตั้งบริษัทไวท์ แอนด์ บราเธอร์ส (2003) จำกัด หลังจากบริษัทได้จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2546 แล้ว มีจำเลยที่ 1 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ตามเอกสารหมาย จ.14 แผ่นที่ 1 และที่ 2 แม้ต่อมาจะมีการเปลี่ยนตัวกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจากจำเลยที่ 1 ไปเป็นนายสุริยา ตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2547 เป็นต้นมา (อันเป็นช่วงเวลาที่ตรงกับที่ร้านเกิดเหตุของบริษัทไม่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานบริการและบริษัทได้ฟ้องเป็นคดีปกครอง) ตามหนังสือรับรอง ก็ตามแต่ตามคำเบิกความของนายรุ่งยศ พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทคนหนึ่ง ปรากฏว่าแม้จำเลยที่ 1 จะไม่ได้เป็นกรรมการแล้ว แต่ในการประชุมผู้ถือหุ้นจะมีจำเลยที่ 1 นั่งเป็นประธานในที่ประชุม โดยจำเลยที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นมากที่สุดประมาณร้อยละ 30 ว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ จำนวน 129 หุ้น จากทั้งหมด 400 หุ้น โดยนายสุริยาซึ่งมีชื่อเป็นกรรมการนั้นไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท ก่อนจัดงานในวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ในวันที่ 25 ธันวาคม 2551 มีการแถลงข่าวถึงเรื่องการปิดกิจการร้านเกิดเหตุต่อสื่อมวลชนโดยมีจำเลยที่ 1 กับนายรุ่งยศและผู้ถือหุ้นอีกคนหนึ่งร่วมกันแถลงข่าว โดยจำเลยที่ 1 กล่าวขอบคุณสื่อมวลชนที่ให้การสนับสนุนร้านมาตลอด นายสุริยาไม่ได้เข้าร่วมแถลงข่าวแต่อย่างใด ตามคำเบิกความของนางสาวช่อผกา พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นพนักงานขายป๊อบคอร์นอยู่ที่ชั้นใต้ดินของร้านเกิดเหตุก็ยืนยันว่าจำเลยที่ 1 เป็นเจ้าของร้านเกิดเหตุ แต่สำหรับนายสุรินันั้น ตามคำเบิกความของนางสาวเกษราภรณ์ พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นพนักงานเก็บเงินอยู่ที่ร้านเกิดเหตุกลับไม่เคยเห็นหน้า คงรู้จักว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ เวลาที่ร้านเกิดเหตุจะพูดคุยกับพนักงานในร้านที่รู้จัก ทั้งนายสุตใจ พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นกักในร้านเกิดเหตุก็เคยให้การในชั้นสอบสวนตามบันทึกว่า นายสุริยาเป็นเพียงเด็กรับรถของแขกที่มาเที่ยวที่ร้านเกิดเหตุ ที่จำเลยที่ 1 ต่อสู้ว่าเป็นเพียงผู้ถือหุ้นคนหนึ่ง ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานร้านเกิดเหตุนั้นไม่อาจหักล้างได้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้บริหารร้านเกิดเหตุตามความเป็นจริง จำเลยที่ 1 มีการกระทำโดยประมาทอย่างไรวินิจฉัย โจทก์ฎีกาว่าจำเลยที่ 1 ไม่ติดตามควบคุมการทำเอฟเฟกต์โดยดอกไม้เพลิงในร้านเกิดเหตุไม่ให้เกิดเพลิงไหม้นั้นโจทก์ไม่ได้กล่าวมาในฟ้องว่าเป็นการกระทำโดยประมาทของจำเลยที่ 1 จึงไม่รับวินิจฉัยเพราะเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 คงมีข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับการที่จำเลยที่ 1 ไม่จัดให้มีไฟฉุกเฉินภายในร้านให้เพียงพอ ปลอ่ยให้แขกที่มาเที่ยวเข้าไปในร้านเกินกว่าความสามารถที่จุคนได้ไม่เกิน 500 คน และประตูเข้าออกที่สามารถรองรับคนเข้าออกได้เพียงประมาณ 500 คน ตามหลักมาตรฐานความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน ที่โจทก์กล่าวมาว่าเป็นการกระทำโดยประมาทของจำเลยที่ 1 เห็นว่าร้านเกิดเหตุซึ่งเป็นสถานบันเทิงเป็นสถานบริการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 แม้จะยังไม่ได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ก็ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ 39 (พ.ศ. 2537) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ในข้อ 2 และข้อ 7 ที่

กำหนดให้สถานบริการต้องมีแสงสว่างจากระบบไฟฟ้าฉุกเฉินเพียงพอที่จะมองเห็นช่องทางหนีไฟ ได้ชัดเจนขณะเพลิงไหม้ โดยมีพักต้องคำนึงว่าสถานบริการนั้นมีพื้นที่มากน้อยเท่าใด หากใช้ว่า สถานบริการต้องมีพื้นที่เกินกว่า 2,000 ตารางเมตร จึงจะอยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงฉบับนี้ ดังคำเบิกความของนายบรรเจิด พยานโจทก์และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นนายช่างโยธาของสำนักงานเขต วัฒนาแต่อย่างใดไม่ คำเบิกความของพยานโจทก์และโจทก์ร่วมที่มาเที่ยวในร้านเกิดเหตุเกี่ยวกับไฟ ฉุกเฉิน ปรากฏตามคำเบิกความของนายสุรพงษ์ว่า หลังจากไฟเริ่มลุกลามมีวัสดุติดไฟร่วงลงมา ประมาณ 10 วินาที ไฟทุกดวงภายในร้านดับลง ตามคำเบิกความของนางสาวฐิติมาพรว่า เมื่อ สังเกตเห็นการติดไฟตรงส่วนโค้งของซุ้มเหนือเวที รู้สึกกลัว ถามพนักงานว่ามีทางออกทางอื่น หรือไม่ ขณะเดินไปที่หน้าต่างซึ่งเป็นกระจกโค้งและมีลูกกรงเหล็ก ไฟทุกดวงภายในร้านดับลงจน มีดสนิท นางสาวฐิติมาพรใช้แสงไฟจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องทาง แต่ไม่สามารถมองเห็น เพราะมี คว้นไฟมาก นางสาวฐิติมาพรพยายามหาทางไปบริเวณที่ได้ยินเสียงกระจกแตก ขณะควานมือไป โดนกำแพงก็มีคนช่วยดึงออกไปนอกร้านได้ โดยมีแฟลไฟไหม้ที่แขนขวา ตามคำเบิกความของนาย ประลองยุทธว่า หลังการทำเอฟเฟกต์เห็นประกายไฟพุ่งชนเพดานของซุ้ม ที่อยู่เหนือเวที จากนั้นมี กลิ่นไหม้ มีความร้อนพุ่งมาที่ตัว คนที่มาเที่ยวแตกตื่นหาทางออกขณะที่นายประลองยุทธวิ่งไปทาง ตรงกันข้ามกับเวทีได้ประมาณ 2 ถึง 3 ก้าว ไฟในร้านก็ดับลงมองไม่เห็นอะไร ระหว่างหาทางออก มือคลำไปถูกบาร์เหล้าจึงปีนขึ้นไป รู้สึกมีลมมาปะทะตัวเข้าใจว่าน่าจะเป็นทางออก จึงเดินตามลม ไปแล้วออกจากร้านเกิดเหตุไปได้ โดยมีแฟลไฟไหม้ที่หลัง ไบหู จมูก และตามคำเบิกความของ นางสาวช่อผกาว่า ระหว่างขายป๊อบคอร์นอยู่ที่ชั้นใต้ดินของร้านเกิดเหตุ หลังเที่ยงคืนไปแล้วได้ยิน เสียงคนตะโกนว่าเกิดเพลิงไหม้แล้วไฟดับจึงเข้าไปอยู่ในห้องน้ำ ประมาณ 10 นาที มีไฟลุกแดง ทำให้เห็นทางเดิน นางสาวช่อผกาจึงออกมาเดินขึ้นบันไดซึ่งอยู่ใกล้กับทางออกด้านหน้าของร้าน แล้วออกมาได้ โดยได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยบริเวณแขนและฝ่ามือ คำเบิกความของพยานโจทก์และ โจทก์ร่วมที่อยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าวมานี้บ่งบอกว่าภายในร้านเกิดเหตุไม่มีไฟฉุกเฉินบอกทางหนีไฟ สอดคล้องกับหลักฐานในที่เกิดเหตุตามคำเบิกความของพันตำรวจโทวัชรศรียุทธว่า ตรวจไม่พบระบบ แสงสว่างฉุกเฉินในส่วนพื้นที่ชุมนุมคนดังที่พันตำรวจโทวัชรศรียุทธทำรายงานการตรวจ สถานที่เกิดเหตุส่งไปให้พนักงานสอบสวนตามแฟ้ม ในข้อที่ 7.11 ยิ่งกว่านั้นจำนวนคนที่อยู่ในร้าน เกิดเหตุในช่วงที่ใกล้เวลานับถอยหลังเข้าสู่วันปีใหม่นั้น คำเบิกความของพยานโจทก์และโจทก์ร่วม ที่อยู่ในร้านเกิดเหตุเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏตามคำเบิกความของนายสุรพงษ์ว่า คนในร้านยืน เบียดเสียดกัน การจะออกไปดูการจุดพลุนนอกร้านทำได้ยาก มีคนอยู่ในร้านประมาณ 600 ถึง 700 คน ตามคำเบิกความของนายประลองยุทธว่ามีคนอยู่ในร้านประมาณ 900 ถึง 1,000 คน เดิน เบียดเสียดกันเพราะคนแน่นมาก ทุกคนยืนกันหมดเนื่องจากไม่มีที่นั่ง มีแต่โต๊ะวางเครื่องดื่ม ตาม คำเบิกความของนายเมธาพัฒน์ซึ่งเป็นช่างถ่ายวิดีโอของร้านเกิดเหตุว่ามีคนอยู่ที่ในร้านประมาณ 1,000 คน ตามคำเบิกความของนายณัฏฐพัฒน์ว่ามีคนในร้านเกิดเหตุประมาณ 1,000 คน คน เบียดเสียดต้องยืนกัน ตามคำเบิกความของนายภูมิใจ ซึ่งเป็นพิธีกรในช่วงเวลานับถอยหลังว่ามีคน อยู่ในร้านมากประมาณ 800 คน บรรยายภาศในการจุดไฟเย็นเฉลิมฉลองเข้าสู่วันปีใหม่เป็นไปตาม ภาพถ่าย ขณะที่พื้นที่ในร้านเกิดเหตุมีเพียง 541.14 ตารางเมตร ดังคำเบิกความของพันตำรวจโท วัชรศรียุทธหรือสมชาย และตามหลักมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยของวิชาชีพวิศวกรปรากฏตาม คำเบิกความของนายพิชญะ พยานโจทก์และโจทก์ร่วม ซึ่งเป็นกรรมการอำนวยการของสมาคม วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย และรองประธานอนุกรรมการศึกษาวิจัยและพัฒนาอุบัติเหตุของ

คณะกรรมการป้องกันอัคคีภัยแห่งชาติปรากฏว่าถือหลักมาตรฐาน 1 ตารางเมตร จะมีคนยืนได้เพียง 1 คน และตามคำเบิกความของนายสุรพงษ์ซึ่งจบการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิตและรับราชการอยู่ที่สำนักงานควบคุมและตรวจสอบอาคาร กระทรวงมหาดไทย และได้มาเที่ยวที่ร้านในคืนเกิดเหตุ ก็ปรากฏว่าเพื่อความปลอดภัยจากอัคคีภัย ความจุของร้านเกิดเหตุต้องใช้หลักคำนวณ 1 ตารางเมตร ต่อ 1 คน ประกอบกับประตูเข้าออกทางด้านหน้าของร้านเกิดเหตุมีความกว้าง 2.30 เมตร แสดงให้เห็นว่าเมื่อเดินเข้ามาภายในร้านแล้วยังมีบันไดเพื่อเดินขึ้นไปชั้นลอย และบันไดเพื่อเดินลงไปยังใต้ดิน กับมีประตูสำหรับการออกไปสู่บันไดทางด้านหน้า 2 ประตู มีความกว้างประตูละ 0.7 เมตร และทางด้านข้างฝั่งขวาของร้านเกิดเหตุอีก 1 ประตู มีความกว้าง 0.9 เมตร กล่าวโดยเฉพาะสำหรับทางออกไปสู่บันไดดังกล่าว หากเป็นผู้ที่มาเที่ยวที่ร้านเกิดเหตุเป็นครั้งแรก หรือยังไม่คุ้นเคยกับสถานที่ดีพอและไม่ได้เป็นผู้สูบบุหรี่ ก็ยากที่จะรู้ว่ามีทางออกอื่นอีกนอกจากประตูทางด้านหน้าร้านที่ตนเข้ามาในร้าน ประตูเข้าออกทางด้านหน้าซึ่งเป็นประตูเดียวจึงเป็นประตูหลักในการระบายคนออกจากร้าน อีกทั้งตามแฟ้ม ที่พนักงานสอบสวนได้มาจากเจ้าหน้าที่มูลนิธิร่วมกตัญญู ก็เป็นภาพที่แสดงศพของผู้ติดค้างอยู่ตรงชั้นบันไดที่จะขึ้นมาสู่ชั้นพื้นราบหลายสิบศพซึ่งถูกไฟคลอกตายและขาดอากาศหายใจเรียงรายทับซ้อนกันอยู่เป็นกองพะเนิน บ่งบอกเป็นอย่างดีว่าการที่มีคนตายถึง 67 คน เป็นผลมาจากการที่เบียดเสียดหาทางออกไม่พบอันเนื่องจากไม่มีไฟฉุกเฉินบอกทางและมีคนอยู่ในร้านเกิดเหตุอัดแน่นกันอย่างมากมายเกินกว่าที่ประตูทางออกจะรองรับให้ทันแก่การหนีไฟได้อย่างปลอดภัยด้วย จำเลยที่ 1 เป็นผู้บริหารร้านเกิดเหตุนอกจากมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จักต้องจัดให้มีไฟฉุกเฉินบอกทางหนีไฟแล้ว ตามวิสัยและพฤติการณ์ของวิญญูชนที่ทำธุรกิจสถานบันเทิงเยี่ยงจำเลยที่ 1 ย่อมตระหนักได้ดีว่าการจัดให้คนมาชุมนุมเพื่อการรื่นเริงในสถานที่อันจำกัด หากมีอัคคีภัยเกิดขึ้น การระบายคนออกไปได้รวดเร็วและมากเท่าใด โดยมีไฟฉุกเฉินบอกทางหนีไฟ ย่อมทำให้คนที่มาชุมนุมหนีไฟออกมาได้อย่างปลอดภัยมากเท่านั้น จำเลยที่ 1 จึงมีหน้าที่จักต้องจัดให้มีไฟฉุกเฉินบอกทางหนีไฟในร้านเกิดเหตุและต้องไม่ยอมให้แขกที่มาเที่ยวเข้าไปในร้านเกิดเหตุในลักษณะที่ยืนเบียดเสียดอัดแน่นกันอยู่ภายในร้าน ทั้งที่ประตูเข้าออกทางด้านหน้าร้านซึ่งเป็นประตูหลักเพียงประตูเดียวมีความกว้างเพียง 2.30 เมตร เกินกว่าที่ประตูนั้นจะรองรับในการระบายคนให้ทันแก่เหตุการณ์ได้ การที่จำเลยที่ 1 งดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันอันเป็นผลทำให้แขกที่มาเที่ยวในร้านเกิดเหตุหนีไฟออกมาไม่ได้เพราะติดค้างอยู่ด้านในถึงแก่ความตายเพราะเหตุถูกไฟคลอกและขาดอากาศหายใจ รวมทั้งแขกที่มาเที่ยวบางส่วนนับร้อยคนแม้จะหนีไฟออกมาได้ก็ยังไม่ได้รับบาดเจ็บถึงอันตรายสาหัส จำเลยที่ 1 จึงได้ชื่อว่ากระทำโดยประมาทร่วมด้วยนอกเหนือจากการกระทำโดยประมาทของจำเลยที่ 6 และที่ 7 จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 300 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 มานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามคำแก้ฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า โจทก์บรรยายฟ้องในส่วนของจำเลยที่ 1 ขัดแย้งกัน เป็นไปไม่ได้ เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 เห็นว่า การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าบริษัท ไท แอนด์ บราเธอร์ส (2003) จำกัด เป็นนิติบุคคล มีนายสุรียาหรือตัม เป็นกรรมการผู้แทนนิติบุคคลตามกฎหมาย และมีจำเลยที่ 1 เป็นผู้บริหารดำเนินกิจการตามความเป็นจริงนั้น เท่ากับโจทก์ยืนยันว่าบริษัทได้เชิดนายสุรียาออกแสดงเป็นผู้แทนของตน แต่ความเป็นจริงแล้วแม้จำเลยที่ 1 จะไม่ได้มีชื่อเป็นผู้แทนตามหนังสือรับรองแต่ก็เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทโดยผ่านทางนายสุรียนั่นเองดังที่

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1167 กำหนดให้ความเกี่ยวพันในระหว่างกรรมการและบริษัทและบุคคลภายนอกนั้น ท่านให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยตัวแทน คำฟ้องโจทก์จึงไม่ขัดแย้งกันหรือเป็นไปไม่ได้ดังคำแก้ฎีกาของจำเลยที่ 1 หากแต่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 แล้ว คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 7 ที่ขอให้รอกการลงโทษ เห็นว่าจำเลยที่ 7 ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้เพลิงในการทำฉากเอฟเฟกต์ย้อมตระหนักดีว่าการจุดดอกไม้เพลิงในที่อับ ไม้ใช้ที่โล่งแจ้งดังเช่นร้านเกิดเหตุในคดีนี้ เปลวไฟอาจพุ่งไปถูกวัสดุที่ติดไฟง่ายจนเกิดเพลิงไหม้ได้ การกระทำของจำเลยที่ 7 จึงเป็นการชะล่าใจที่คิดว่าดอกไม้เพลิงคงพุ่งขึ้นไปไม่สูง ความประมาทของจำเลยที่ 7 ก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมมีคนตายเพราะถูกไฟคลอกและขาดอากาศหายใจถึง 67 คน และมีคนบาดเจ็บนับร้อยคนเป็นเรื่องที่ร้ายแรงมากเกินกว่าที่จะให้โอกาสจำเลยที่ 7 กลับตัวเป็นพลเมืองดีได้ คดีไม่มีเหตุที่จะรอกการลงโทษให้ได้ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 7 ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 6 และที่ 7 เป็นประการสุดท้ายเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนของโจทก์ร่วมที่ 4 ถึงที่ 8 เห็นว่าข้อเท็จจริงปรากฏตามทางนำสืบของโจทก์ร่วมที่ 4 ถึงที่ 8 ว่า โจทก์ร่วมที่ 4 และที่ 5 เป็นบิดามารดาของนายมีศักดิ์ ผู้ตาย โจทก์ร่วมที่ 6 เป็นมารดาของนางบุษยาหรืออัมแพรวา ผู้ตาย โดยนายมีศักดิ์กับนางบุษยาอยู่กินฉันสามีภริยาถึงแก่ความตายในร้านเกิดเหตุด้วยกัน เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ประกอบอาชีพเป็นผู้รับเหมางานก่อสร้างต่างหากจากกัน ต่างมีรายได้เดือนละ 50,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 7 และที่ 8 เป็นมารดาและบุตรผู้เยาว์ของนางสาวพิมพ์ฤดีผู้ตาย ซึ่งถึงแก่ความตายในร้านเกิดเหตุ เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ทำงานเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 14,000 บาท โดยจำเลยที่ 6 และที่ 7 ไม่ได้นำสืบหักล้าง การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาต้องกันมากำหนดค่าปลงศพของผู้ตายทั้งสามเป็นเงินรายละ 40,000 บาท ค่าขาดไร้อุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ร่วมที่ 4 และที่ 5 ในรายของนายมีศักดิ์ผู้ตายเป็นเงิน 1,500,000 บาท ค่าขาดไร้อุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ร่วมที่ 6 ในรายของนางบุษยาผู้ตายเป็นเงิน 1,500,000 บาท และค่าขาดไร้อุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ร่วมที่ 7 และที่ 8 รวมทั้งที่เป็นการให้ศึกษาตามสมควรแก่โจทก์ร่วมที่ 8 ที่มีอายุเพียง 4 ปี ในรายของนางสาวพิมพ์ฤดีผู้ตายเป็นเงิน 2,000,000 บาท นั้น จึงเป็นการกำหนดค่าสินไหมทดแทนไปตามข้อเท็จจริงจากการนำสืบของคู่ความ มิใช่เป็นการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจดังฎีกาของจำเลยที่ 6 และที่ 7 แต่อย่างใด ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจกำหนดค่าสินไหมทดแทนชอบด้วยรูปคดีแล้ว ไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 6 และที่ 7 ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่าให้บังคับคดีสำหรับจำเลยที่ 1 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแบ่งทั้งสามศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

สวสดี สุรวฒนานันท์ · สุทธิโชค เทพไตรรัตน์ · เฉลิมศักดิ์ ภัทรสมันต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8565-8566/2558>